

HUNNIA RECORDS

MIRANDA LIU
LÁSZLÓ BORBÉLY

BEETHOVEN

Sonatas for Piano and Violin
No.7 & No.10

MIRANDA LIU

Violin by Samuel Zygmuntowicz, 2014, New York

LÁSZLÓ BORBÉLY

Steinway Model D Concert Grand Piano, Hamburg

Beethoven, who referred to his ten sonatas as “piano-violin sonatas,” was a truly creative genius who was never willing to accept any limitations. His music, in every respect, hovers on the borderline between the “barely feasible” and the “impossible,” as it moves in such spiritual heights where the air is already quite thin for a “mere mortal.” At the same time, it is always crystal clear – like Bartók or Bach, Beethoven, too, draws exclusively from a “pure source.” In light of all this, it is no coincidence, then, that the performance of these works demands an extreme degree of preparation from the performer. For years, we have returned to these works time and again, as new layers and meanings reveal themselves to us each time. We feel that the full spectrum of human emotion resonates in these pieces: from the most delicate, fragile sighs and existential doubts all the way to monumental, almost heroic outbursts. The piano-violin sonatas are therefore worthy companions to the symphonies, thanks to Beethoven’s universal and unquestionable greatness. For us, this musical “journey” is always personal and unique. And although the technical characteristics of the violin and piano differ greatly, in these works the two instruments sound as equal partners – which presents the most exciting challenge for us.

"Music is a higher revelation than all wisdom and philosophy."

– Ludwig van Beethoven

Beethoven's ten sonatas for piano and violin are not only a record of the development of a genre, but also a reflection of a creative life journey. In these works, the relationship between the two instruments is radically transformed: the violin and the piano become equal partners, exchanging thoughts, asking questions, and answering each other. This continuous dialogue creates one of the purest forms of chamber music. The two sonatas on this recording represent two different creative worlds of Beethoven. The C minor Sonata composed in 1802 (Op. 30/2) already foreshadows the extraordinary inner strength and dramatic tension that would fully unfold a few years later in the *Eroica* or the *Appassionata*. However, the restless energy of the work is not self-serving passion: even the most turbulent moments are held together by a clear structural order and exceptional formal discipline.

In both works, the tonality plays a decisive role in shaping the musical character, as it does in the C minor Sonata: this is the key of many of Beethoven's emblematic works, such as the *Fifth Symphony* or the *Pathétique Sonata*. It is a blazing, rushing music that never finds rest. This constant tension is already present in the main theme of the first movement. The opening theme itself demonstrates how Beethoven can create elemental dramatic tension from a few simple musical elements – broken triads and fragments of scales. In contrast, the secondary theme is heroic and proud, perhaps not entirely independently of the work's dedicatee. (Beethoven dedicated the piece to Tsar Alexander I of Russia.) The grandeur of the second movement (A-flat major), however (especially in the A-flat minor section of the movement), holds the listener for a long time: this is perhaps Beethoven's most beautiful music of solitude. Yet Beethoven's solitude is again and again capable of renewal, of regenerating energy. While the main section of the *Scherzo* (in C major) is unrestrained music that knows no obstacles and constantly pushes boundaries, its central (*Trio*) section perhaps evokes the memory of a German country dance. The finale drives forward with the magnetic force of a volcano ready to erupt at any moment, in an almost diabolical rush. Here too, the contrast is provided by the secondary theme, whose chorale-like chordal writing may remind us of the Bach tradition, and within it the simple intimacy of Lutheran chorales. And (as already seen at the end of the first movement) an overwhelming coda has the final word here as well, consuming everything around it – true Promethean music, the work of a genius.

The G major Sonata (Op. 96), composed nearly a decade later, opens up a completely different world. Here, monumentality is replaced by inner calm, restraint, and the delicate play of tone colors. It is as if Beethoven were no longer struggling with the outside world, but engaging in a quiet dialogue with himself. Here, virtuosity never becomes an end in itself; every gesture serves the natural unfolding of the musical process. Fine linear writing, economical use of chordal texture, transparent sonority – all of this is contained in this also four-movement sonata. From the perspective of tonal symbolism, the second movement is again special, being in E-flat major (the key of the *Eroica* Symphony). At the same time, with its beautiful fioriture, we now hear not the heroic Beethoven, but a more intimate voice. The second movement is followed *attacca* by the *Scherzo*, whose basic key is the parallel minor of the main key of the work, G minor. *Sforzando* accents heard in unusual places make this movement particularly piquant. The *Trio* section of the *Scherzo* is an endless cantilena – a hauntingly beautiful *Lied* – which, as truly contrasting material, creates the perfect formal balance of the movement. Then, in the coda, we are finally surprised by another twist: the work ends in the major mode (G major) of the movement's home key, before launching into an inexhaustibly inventive finale, itself a set of variations. Here we can see a model example of Beethovenian development: the musical material gradually becomes denser until it culminates in a fugue. Why is this of special significance? Many composers entrust the barely expressible and inexpressible to the cathedral-like conception of fugal structure.

Beethoven, however, goes even further: he deliberately interrupts the unfolding fugue, and with this fragmentation creates a special tension, while also laying the groundwork for the aesthetics of the modern age. The rush of the closing section (*Presto*) thus feels even more unrestrained and unexpected. And let us admit: is this not the true essence of art – to “displace,” to “disrupt”?

For years we have returned again and again to these sonatas. There are few works we know that reveal such a different face at every new encounter. A single accent, a modulation, an unexpected silence, or a barely perceptible motif can give an entire movement a new meaning. We hope that this recording not only introduces the listener to two exceptional works by Beethoven, but also serves as an invitation to the endless journey that these works have offered for more than two hundred years. For us, this album is also a long journey, the first stage of a larger artistic project: our goal is to record all ten sonatas for piano and violin by Beethoven, so that through this cycle we may follow the exceptional creative path by which this genre moves from the framework of Classicism all the way to the threshold of Romanticism. We hope that our listeners will become part of this journey as well.

Miranda Liu, László Borbély

Violinist Miranda Liu is one of the most dynamic and versatile musicians of her generation. Equally at home as a soloist, chamber musician, and concertmaster, she brings a distinctive combination of brilliance, intensity, and curiosity to the stage. Miranda Liu has given more than a thousand concerts worldwide. Her extensive career has taken her across Europe, Asia, and the United States; her repertoire encompasses more than seventy violin concertos. As a soloist, she has performed with the Kraków Philharmonic Orchestra, the Rhode Island Philharmonic Orchestra, the Concerto Budapest, the Radio Orchestra of Romania and the Lithuanian National Symphony Orchestra.

www.mirandaliu.com

László Borbély, recipient of the Junior Prima Award and the Artisjus Award, is one of Hungary's most active piano soloists. He performs regularly both in Hungary and abroad, appearing in prestigious concert venues such as Carnegie Hall in New York, the Kennedy Center in Washington, D.C., the Hermitage Theatre in St. Petersburg, the Palacio de Festivales in Santander, the Witold Lutosławski Concert Studio of Polish Radio in Warsaw, and Ilshin Hall in Seoul. He has released more than twenty albums with Hunnia Records, in addition to recordings for BMC Records and Bayer Records. Two of his albums received the "Album of the Year 2025" award from the NativeDSD platform.

www.borbelylaszlo.hu

Beethoven, aki tíz szonátáját „zongora-hegedű szonátá”-nak nevezi, igazi teremtmőerejű géniuszként sosem volt hajlandó elfogadni semmilyen korlátot. Az ő zenéje minden szempontból az „alig megvalósítható” és a „lehetetlen” határmezsgyéjén tartózkodik, lévén olyan szellemi magaslatokban mozog, ahol egy „földi halandó” számára már igencsak ritka a levegő. Ugyanakkor mindig kristálytisza – Bartókhoz, vagy Bach-hoz hasonlóan Beethoven is kizárólag „tisza forrásból” merít. Mindezek fényében nem véletlen tehát, hogy ezen műveinek előadása is extrém mértékű felkészültséget vár el előadójától. Évek óta újra és újra visszatérünk ezekhez a művekhez, hiszen minden alkalommal új rétegek és jelentések tárulnak fel előttünk. Úgy érezzük, hogy ezekben a darabokban az emberi érzelem teljes spektruma megszólal: a legfinomabb, törékeny sóhajoktól, egzisztenciális kételyektől egészen a monumentális, szinte hősi erejű kitörésekig. A zongora-hegedű szonáták ezért méltó társai a szimfóniáknak, köszönhetően Beethoven egyetemes és megkérdőjelezhetetlen nagyságának. Számunkra ez a zenei „utazás” mindig személyes és megismételhetetlen. S bár a hegedű és zongora hangszeres specifikumai igen különböznek, e művekben a két hangszer mégis egyenrangú partnerként szólal meg, amely számunkra a legizgalmasabb kihívást jelenti.

„A zene magasabb rendű kinyilatkoztatás minden bölcsességnél és filozófiánál.”

– Ludwig van Beethoven

Beethoven tíz zongora-hegedű szonátája nem csupán egy műfaj fejlődésének lenyomata, hanem egy alkotói életút tükré is. E művekben a két hangszer kapcsolata gyökeresen átalakul: a hegedű és a zongora egyenrangú partnerekké válnak, gondolatokat cserélnek, kérdeznek és válaszolnak egymásnak. Ez a folyamatos párbeszéd a kamarazene egyik legtisztább formáját teremti meg. A lemezen szereplő két szonáta Beethoven két különböző alkotói világát képviseli. Az 1802-ben komponált c-moll szonáta (op. 30/2) már előrevetíti azt a rendkívüli belső erőt és drámai feszültséget, amely néhány évvel később az *Eroica* vagy az *Appassionata* lapjain teljedik majd ki. A mű nyugtalan energiája azonban nem öncélú szenvedély: a legviharosabb pillanatokat is világos szerkezeti rend és kivételes formai fegyelem tartja össze.

Mindkét mű alapelekküpletét egyértelműen befolyásolja az alaphangnem, így történik ez a c-moll szonáta esetében is: ez az a hangnem, mely Beethoven számos, olyan emblemikus művének is alaphangneme, mint az *V. szimfónia* vagy a „*Pathétique*” szonáta. Lobogó és szárguldó zene ez, mely sosem talál nyugvópontra. Ez a szüntelen feszültség már az első tétel főtémájában is jelen van. Már a nyitótéma is azt példázza, hogyan tud Beethoven néhány egyszerű zenei elemből – felbontott hármashangzatokból és skálatörédekekből – elementáris drámai feszültséget teremteni. Ezzel szemben a melléktéma hősies, büszke, talán nem is függetlenül a mű megajándékozottjától. (A művet Beethoven I. Sándor orosz cárnak ajánlotta.) A második (Asz-dúr) tétel magasztossága ugyanakkor (kiváltképp a tétel asz-moll szakaszában) sokáig nem ereszti a hallgatót: Beethoven talán leggyönyörűbb magány-zenéje ez. Beethoven magánya azonban újra meg újra képes a megújulásra, az energiák újratermelésére. Míg a *Scherzo* (C-dúrban) főrésze féktelen, akadályt nem ismerő zene, mely szüntelenül feszegeti a határokat, addig középső (*Trio*) szakasza talán egy német kontratánc emléket idézi meg. A *finale* egy minden pillanatban kitörni készülő vulkán magnetikus erejével készletet már-már diabolikus szárguldásra. A kontrasztot itt is a melléktéma adja, mely korálszerű akkordfűzésével eszünkbe juttathatja a bachi hagyományt, ezen belül a lutheránus korálok egyszerű meghittségét. És (ahogy az első tétel végén is láttuk) itt is egy elsőprő erejű kóda adja meg az utolsó szót, mindent elemészte önmaga körül – igazi prométheuszi zene, egy gényusz alkotása.

A közel egy évtizeddel később született G-dúr szonáta (op. 96) egészen más világot nyit meg. Itt a monumentalitás helyét a belső nyugalom, a visszafogottság és a hangszínek finom játéka veszi át. Mintha Beethoven már nem a külvilággal vívna küzdelmet, hanem önmagával folytatna csendes párbeszédet. Itt a virtuozitás sohasem válik öncélúvá; minden gesztus a zenei folyamat természetes kibontakozását szolgálja. Vékony vonalvezetés, takarékos akkordfaktúra-használat, transzparens hangzás – mindezt rejti e – szintén négy tételes – szonáta. Második tétele hangnemszimbolika szempontjából ismét különleges, lévén Esz-dúrban (az *Eroica* szimfónia hangnemében) keletkezett. Ugyanakkor gyönyörű *fioritúrá*ival itt most nem a hősi Beethoven-t, hanem egy bensőséges hangot hallunk. A második tételt *attacca* követi a Scherzo, melynek hangneme a mű alaphangnemének párhuzamos mollja, g-moll. A szokványostól eltérő helyeken hallható *sforzando* hangsúlyok teszik e tételt igazán pikánsná. A *Scherzo Trio* szakasza egy végtelen *kantiléna* – egy megejtő szépségű „Lied” – , mely igazi kontrasztáló anyagként teremti meg a tétel tökéletes formai egyensúlyát. A *kódában* aztán végül egy újabb meglepetés ér minket: a mű a tétel alaphangnemének *maggioréjában* (G-dúr) ér véget, hogy aztán egy kimeríthetetlenül invenciózus fináléba kezdjen, mely műfaját tekintve valójában egy variációsorozat. Ebben a beethoveni fejlesztés mintapéldáját láthatjuk: a zenei anyag fokozatosan sűrűsödik, mígnem beletorkollik egy fúgába. Miért van ennek különös jelentősége? Az alig elmondhatót és kifejezhetőt sok zeneszerző bízta a fúgaszerkezet katedrálisokat megidéző koncepciójára.

Beethoven azonban ennél is tovább megy: a kibontakozó fúgát szándékosan megszakítja, s e töredezettséggel különös feszültséget teremt, egyben megágyaz a modern kor esztétikájának is. A zárószakasz (Presto) száguldása ezáltal még féktelenebbnek, váratlanabbnak érződik. S valljuk be: nem ez a művészet igazi lényege, hogy „kimozdítson”, „felforgasson”?

Évek óta újra és újra visszatérünk ezekhez a szonátákhoz. Kevés olyan művet ismerünk, amely minden új találkozáskor ennyire új arcát mutatná. Egy hangsúly, egy moduláció, egy váratlan csend vagy egy szinte észrevétlen motívum új jelentést adhat egy egész tételnek. Bízunk benne, hogy ez a felvétel nem csupán Beethoven két kivételes alkotásával ismerteti meg a hallgatót, hanem meghívást is jelent arra a végtelen utazásra, amelyet ezek a művek immár több mint kétszáz éve kínálnak. Ez a lemez számunkra is egy hosszú utazás, egy hosszabb művészi vállalkozás első állomása: célunk Beethoven mind a tíz zongora-hegedű szonátájának rögzítése, hogy e sorozat révén végigkövethessük azt a kivételes alkotói utat, amelyen e műfaj a klasszika kereteiből eljut egészen a romantika küszöbéig. Bízunk benne, hogy hallgatóink is részeseivé válnak ennek az utazásnak.

Miranda Liu, Borbély László

Miranda Liu generációjának egyik legsokoldalúbb és legdinamikusabb hegedűművésze. Szólistaként, kamarazenészként és koncertmesterként egyaránt otthonosan mozog a színpadon, játékát a technikai ragyogás, az intenzitás és a művészi kíváncsiság különleges ötvözte jellemzi. Több, mint ezer koncertet adott világszerte. Pályafutása Európára, Ázsiára és az Egyesült Államokra egyaránt kiterjedt; repertoárja több mint hetven hegedűversenyt foglal magában. Szólistaként többek között fellépett a Krakkói Filharmonikus Zenekarral, a Rhode Island Filharmonikus Zenekarral, a Concerto Budapesttel, a Román Rádió Szimfonikus Zenekarával és a Litván Nemzeti Szimfonikus Zenekarral.

www.mirandaliu.com

Borbély László Junior Prima- és Artisjus-díjas zongoraművész az egyik legaktívabb magyar szólista. Mind hazai, mind külföldi koncerttermekben gyakran fellép. Olyan rangos helyszíneken is megfordult, mint a new yorki Carnegie Hall, a washingtoni Kennedy Center, a szentpétervári Hermitage-színház, a santanderi Palacio de Festivales, a varsói Rádió Lutosławski Koncertstúdiója, vagy a szöuli Ilshin Hall. Több, mint húsz albumot készített a Hunnia Records-nál, emellett további két lemezt a BMC Records-nál és a Bayer Records-nál. Két lemeze is elnyerte az "Év lemeze 2025" díjat a nativesd.com platformján.

www.borbelylaszlo.hu

RECORDING INFO

Microphones

Violin: 1 x DPA4011

Piano: 2 x DPA4011

Ambiance: Schoeps CMC6+MK2H

AD/DA

Merging Hapi

DAW

Pyramix MassCore

Analog Mixing Console

Studer 962

EQ

2 x GML 8200

Prism Sound Maselec MEA-2

Effect

Bricasti Design M7+ M10

Compressor / Limiter

Manley Variable MU

Prism Sound Maselec MPL2

TRACK LIST

Beethoven: Sonata for Piano and Violin No. 7 in C Minor, Op. 30 No. 2

01	I. Allegro con brio	07:29
02	II. Adagio cantabile	08:23
03	III. Scherzo: Allegro	03:08
04	IV. Finale: Allegro	05:17

Beethoven: Sonata for Piano and Violin No. 10 in G Major, Op. 96

05	I. Allegro moderato	09:30
06	II. Adagio espressivo	05:08
07	III. Scherzo: Allegro	01:51
08	IV. Poco allegretto	08:06

Total time:	48:52
--------------------	--------------

CREDITS

Recorded: **Hunnia Records / ProVibe Park Studio, 18-20 April, 2026**

Piano technician: **Mihály Magyar**

Balance and recording engineer: **Sándor Árok**

Mastering engineer: **Tom Caulfield**

Photo: **Péter Suha** (Miranda Liu), **Norbert Balog, Bálint Hrotkó / BMC, Sidelight Photo Studio** (László Borbély)

Producer: **Róbert Zoltán Hunka**

©2026 **Hunnia Records & Film Production**

www.hunniarecords.com

HRES2614